

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 20 marca 2020 r.

Pozycja 105

POSTANOWIENIE z dnia 15 stycznia 2020 r. Sygn. akt Ts 40/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Pszczółkowski – przewodniczący i sprawozdawca
Wojciech Sych
Leon Kieres,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 25 czerwca 2019 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 5 marca 2018 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący), reprezentowany przez radcę prawnego ustanowionego pełnomocnikiem z wyboru, zakwestionował zgodność:

– art. 217 § 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, ze zm.; dalej: k.p.c.) w zakresie zwrotu „lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione” z art. 45 ust. 1 w związku z art. 24 oraz z art. 24 Konstytucji;

– art. 328 § 1¹ k.p.c. z art. 45 ust. 1 w związku z art. 176 oraz z art. 176 ust. 1 i art. 24 Konstytucji.

Postanowieniem z 25 czerwca 2019 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze dalszego biegu. Postanowienie doręczono pełnomocnikowi skarżącego 4 lipca 2019 r. Pismem z 10 lipca 2019 r. (data nadania), skarżący wniósł na to postanowienie zażalenie, domagając się jego uchylenia w całości oraz nadania skardze dalszego biegu.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393, dalej: u.o.t.p. TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał

w składzie trzech sędziów rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. W postanowieniu z 25 czerwca 2019 r. Trybunał stwierdził, że wniesiona skarga nie spełnia wymagań określonych w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK i na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK odmówił nadania skardze dalszego biegu. Trybunał uznał, że istotą zarzutów skarżącego nie jest naruszenie jego konstytucyjnych wolności lub praw przez kwestionowane w skardze normy prawne, lecz przez wadliwe, niezgodne z wartościami konstytucyjnymi, zastosowanie tych norm w ostatecznym orzeczeniu, gdzie sąd: po pierwsze – miał uznać sprawę za dostatecznie wyjaśnioną „już po przesłuchaniu dwóch świadków” i po drugie – chaotycznie uzasadnił wyrok, co znalazło odzwierciedlenie w jego transkrypcji.

3. We wniesionym zażaleniu skarżący wyjaśnił natomiast, że w sprawie z zakresu prawa pracy, w ramach której wniósł skargę konstytucyjną „doszło do nierzetelnego ustalenia prawa skarżącego jako pracownika”. Kwestionowanym przepisom zarzucił więc umożliwianie sądom dowolnego kształtowania materiału dowodowego. Skarżący wyjaśnił także, że wydane w jego sprawie orzeczenie sądu pierwszej instancji, sporządzone w formie transkrypcji, zawierało liczne błędy, nieścisłości i niedokładności, co uniemożliwiło mu prawidłowe sporządzenie środka zaskarżenia.

4. Przedstawiony przez skarżącego problem nie wynika z treści kwestionowanych przepisów, lecz z wadliwego – jego zdaniem – zastosowania tych przepisów w sprawie objętej wniesioną skargą. Przedstawione w skardze oraz zażaleniu problemy dotyczą zatem sfery stosowania prawa. Gdyby kwestionowane w skardze przepisy zastosowane zostały w sposób zgodny z oczekiwaniami skarżącego (przesłuchanie większej liczby świadków, poprawnie sporządzona transkrypcja wyroku), wówczas nie doszłoby do zarzucanego w skardze naruszenia jego konstytucyjnych wolności lub praw.

W swoim orzecznictwie Trybunał wielokrotnie podkreślał, że niekonstytucyjność norm prawnych nie polega na tym, że mogą zdarzyć się sytuacje, gdy ich stosowanie doprowadzi do naruszenia Konstytucji, lecz na tym, że możliwość tych naruszeń jest niejako wpisana w treść danej normy i powoduje w konsekwencji jej niezgodność z Konstytucją (wyrok z 11 kwietnia 2006 r., sygn. SK 57/04, OTK ZU nr 4/A/2006, poz. 43). Ocena konstytucyjności prawa nie polega na wykazaniu, że takie sytuacje mogą wystąpić, ale że ich przyczyną jest sama treść określonych przepisów (wyrok z 8 października 2013 r., sygn. SK 40/12, OTK ZU nr 7/A/2013, poz. 97). Kontrola konstytucyjności dotyczy bowiem hierarchicznej zgodności aktów normatywnych, nie zaś aktów i trybu stosowania prawa (wyrok z 26 maja 2009 r., sygn. SK 32/07, OTK ZU nr 5/A/2009, poz. 70). Konstrukcja skargi konstytucyjnej przyjęta w prawie polskim wyklucza merytoryczne rozpoznanie skargi, której zarzuty dotyczą postępowania organów orzekających w sprawie lub koncentrują się na wykazaniu błędnego zastosowania zaskarżonego przepisu przez te organy, czy wykazaniu innych uchybień, do których doszło w procesie wydawania rozstrzygnięcia. Przeciwno tego typu naruszeniom nie służy ochrona realizowana w trybie skargi konstytucyjnej (postanowienie z 28 lutego 2018 r., sygn. SK 45/15, OTK ZU A/2018, poz. 12).

Wymiar sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej sprawują Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne oraz sądy wojskowe (art. 175 ust. 1 Konstytucji). Dlatego

należy podkreślić, co przypomniano w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, że dyskre-cjonalna władza sędziego – w granicach wyznaczonych przez Konstytucję i ustawy – jest legitymowanym, realnie koniecznym narzędziem rozstrzygania sporów i nie uzasadnia zarzutu niekonstytucyjności, lecz przeciwnie – podlega konstytucyjnej ochronie (zob. wyrok TK z 27 września 2012 r., sygn. SK 4/11, OTK ZU nr 8/A/2012, poz. 97).

W postępowaniu zainicjowanym skargą konstytucyjną, Trybunał – po spełnieniu przez skarżącego określonych przesłanek – uprawniony jest natomiast do hierarchicznej kontroli z Konstytucją aktów normatywnych, nie zaś aktów stosowania prawa (art. 188 Konstytucji). Ponieważ skarżący nie kwestionuje treści normatywnej przepisów uzyskanej w wyniku jednolitej, powszechnej i stałej wykładni sądowej, która w ramach wyjątku może stać się przedmiotem kontroli w trybie skargi konstytucyjnej (zob. wyrok z 6 grudnia 2016 r., sygn. SK 7/15, OTK ZU A/2016, poz. 100), to – mając na uwadze zasadę skargowości wynikającą z art. 67 ust. 1 u.o.t.p. TK oraz wyjątkowy charakter dopuszczalności takiego zarzutu – Trybunał nie ma podstaw do dokonania takiej kontroli. Przedmiotem zarzutu niekonstytucyjności w badanej skardze jest bowiem jednostkowe i – w ocenie skarżącego – wadliwe zastosowanie prawa w sprawie objętej wniesioną skargą konstytucyjną.

5. W zaskarżonym postanowieniu o odmowie nadania skardze dalszego biegu Trybunał stwierdził, że badana skarga nie spełnia wymogu określonego w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK. Wobec tego, że wniesione zażalenie nie podważyło tego ustalenia, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.